

Kicsiny nyáj

Időpont: Ötvened vasárnap; 1955. február 20.

Alapige: 12. zsoltár

Az éneklőmesternek a semínithre; Dávid zsoltára.

Segíts Uram, mert elfogyott a kegyes, mert elűntek a hívek az emberek fiai közül.

Hamisságot szól egyik a másiknak; hízeltkedő ajakkal kettős szívből szólnak.

Vágja ki az Úr mind a hízeltkedő ajkakat, a nyelvet, a mely nagyokat mond.

A kik ezt mondják: Nyelvünkkel felülkerekedünk, ajkaink velünk vannak; ki lehetne Úr felettünk?

A szegények elnyomása miatt, a nyomorultak nyögése miatt legott felkelek, azt mondja az Úr; biztosságba helyezem azt, a ki arra vágjuk.

Az Úr beszédei tiszta beszédek, mint földből való kohóban megolvasztott ezüst, hétszer megtisztítva.

Te Uram, tartsd meg őket; őrizd meg őket e nemzetségtől örökké.

Köröskörül járnak a gonoszok, míhelyt az alávalóság felmagasztaltatik az emberek fiai közt.

Ez a zsoltár siratóéneke a kegyesek fogyása és az istentelenek elhatalmasodása miatt. Vannak korok, melyekben megszorodnak a kegyesek és megfogynak az istentelenek, s viszont vannak olyan korok is, melyekben megfogynak a kegyesek és megszorodnak az istentelenek. Amazok a lelki ébredés áldott idejei, emezek a lelki tespedés szomorú korszakai. Erkölcsi tekintetben az ébredés ideje mindig a fegyelmezett, a tespedés ideje pedig a laza erkölcsök ideje. Ilyen halálszagú tespedési kor volt például az özönvíz kora, vagy Sodoma és Gomorrha élete Lót idejében.

Ez a zsoltár Dávid zsoltára. Dávid kora a köztudatban egyáltalán nem szerepel úgy, mint a lelki halál korszaka. Igaz, hogy a trónon olyan király ül, aki szörnyű mélységekbe zuhan alá, de bűnét meg tudja siratni, s a kegyelem fölemeli olyan magasságokba, hogy bűnbánata, hálája, könyörgése és az Isten-szerelme évezredek óta zeng a kegyesek ajkán. Kora templomépítésre készülő nép. Nem túlzás-e ilyen korban siratóéneket énekelni amiatt, hogy elfogytak a kegyesek és elhatalmasodtak az istentelenek?

Nem! Isten népe ugyanis mindig kisebbségben volt, ma is az, és az marad mindig. A keskeny úton mindig kevesen járnak /Máté 7:14./, ha sokan vannak is a hivatalosok, a választottak száma mindig kevés. /Máté 22:14./ S a többség mindig ellenséges. A zsoltár is úgy rajzolja meg, hogy nagyhangú szájhősök, öntelt erőszakoskodók, szegények elnyomói,

maguk felett urat el nem ismerő emberekből áll az istentelenek tábora. /5-6. v./ Jézus még iszonyúbb képet rajzol. Úgy rajzolja meg Isten gyermekeinek sorsát, mint a farkascordába tévedt pár szegény bárány sorsát. /Máté 10:16./ Isten népének az a fájdalma tehát, mely ebben a zsoltárban kifejezésre talál, nem csak bizonyos meghatározott korok fájdalma, hanem a kicsiny nyáj örök fájdalma, a kisebbség keserűsége. Ezt a fájdalmat még az ébredési idők öröme sem tudja egészen elnyomni, hiszen Isten népe még a nagy ébredések idején is kisebbségben van a hitetlen világ közepette. Még a pünkösdi nagy diadalkor is kisebbségben volt Jeruzsálemnek az ünnepre felsereglett tömegében.

1. A kisebbség panasza, amint ebben a zsoltárban élénk áll, mindenekelőtt abban jelentkezik, hogy a helyzet bántja az igazságérzetét. Az egyik oldalon van az igazság, a másikon a hatalom, s a hatalom erősebb mint az igazság. Az igazság csendes beszédét letorkolja a nagy hang, a becsület őszinteségét tetszése szerint ujja köré csavarja a hamisságot szóló ajak, az egyenes szívűeket kihasználják a kettősszívűek, s az Istent félők gyámoltalan áldozatokká válnak azoknak kezében, akik sem Istentől, sem embertől nem félnek. Ezért panaszodik a zsoltár így: „Hamisságot szól az egyik a másiknak; hízelkedő ajakkal kettős szívből szólnak. A nyelv nagyokat mond. Akik ezt mondják: Nyelvünkkel felülkerekedünk, ajkaink velünk vannak; ki lehetne Úr felettük?” /3,5. v./ Nem tudja meg nem hallani, hogy a szegények, elnyomottak, nyomorultak miképp nyögnek. /6. v./ Lehet, hogy pillanatnyilag ő maga nem is áldozata ennek a helyzetnek, mégis bántja igazságérzetét az, ami van, s neki is fáj az, ami másnak fáj.

A zsoltár szerint a kisebbségnek az is fáj, hogy félti Isten ügyét. A zsoltár végén ezt olvassuk: „Te Uram, tartsd meg őket; őrizd meg őket e nemzetségtől örökké. Köröskörül járnak a gonoszok, mihelyt az alávalóság felmagasztaltatik az emberek fiai közt.” /8-9. v./ Félti tehát Isten ügyét a hívők és a hitetlenek között is. Mikor az alávalóság felmagasztaltatik e földön, meggyávnak a hívők és felbátorodnak a gonoszok. Föld alá bújik Isten népe, s kibújik a csatornákból a Sátán serege. Szívét összeszorítja valami szent remegés: Rosszul áll Isten ügye! Baj lesz, ha valami nem történik!

És ez az, ami külön is fáj neki. Nem történik látszólag semmi. Isten nem csinál semmit. Ezért kiált: „Segíts Uram, mert elfogyott a kegyes!” /2. v./ Megzavarja hitében Isten tétlensége. Nem tudja megérteni, miért engedi, hogy idáig fajuljon a helyzet, s miért nem nyúl bele az eseményekbe. Nem csoda, hogy ilyenkor a seminithre /1. v./ hangolódik az éneke. A seminith mély basszus hangon szóló ének. A mélységből tompán dübörög fel az ének, mint rabok nyögése a börtön fenekéről.

Nagy dolog, hogy Isten nem inti le, hanem megérti s megengedi ezt a panaszt. Csak el ne felejtse, hogy a zsoltár nem a világnak panaszkodik, sem a másik embernek, hanem egyedül Istennek! Órá tartozik, csak Neki mondd el te is!

2. Ezt a fájdalmat ugyanis nem szabad konzerválni. A kisebbségnek ugyanis megvannak a maga kísértései is, s aki konzerválja a kisebbség panaszát, elbukik a kisebbség kísértéseiben. Ezek közül egyet már említettünk: az elgyávulás kísértését, a zsoltár azonban még más kísértésekre is utal.

A kisebbség kísértése az elcsüggedés. „Elfogyott a kegyes, eltűntek a hívek az emberek fiai közül” – így panaszkodik a zsoltár. Ez a panasz így nem igaz. Nem fogyott el a kegyes, csak megfogyott. Csak a szem elől tűntek el a hívek, de azért vannak. A gyökér kiirthatatlan, a szent maradék el van rejtve minden pusztító hatalom elől. Mikor a csüggedés erőt vesz az emberen, akkor nem látja ezt a szent maradékot. Ebbe a csüggedt lelki állapotba esett bele Illés is, mikor az üldöző Jezábel előtt futva így panaszkodik Istennek: „Csak én egyedül maradtam.” /I. Kir. 19:10./ Neki sem volt igaza. Azt hitte, nincs több Isten-félő, holott még mindig számon tartott Isten 7000 embert, aki nem hajolt meg a bálvány előtt. /I. Kir. 19:18./ Isten látta, ezért nem csüggedt el. Illés nem látta, ezért akart meghalni, s vonult vissza minden ténykedéstől.

A kisebbség kísértése a türelmetlenség Istennel szemben, mely már ott mozog az Isten bírálgatásának, a Neki tanácsot adni akarásnak, sőt az Ellene való lázadásnak a határán. „Segíts Uram!” – így sürgeti a zsoltár Istent, s ilyen tanácsot ad Neki: „Vágja ki az Úr mind a hízelkedő ajkakat, a nyelveket, amely nagyokat szól.” /2,4. v./ Mintha csak ezt mondaná: Isten, ne aludj, ébredj fel már és üss szét közöttük!

Ez megmutatja azt is, hogy a kísértések között a kisebbség életében ott leselkedik a szeretetlenség, a bosszú is. A zsoltárban nincs semmi szeretet az istentelenek iránt. Nem sajnálja, hogy elvesznek. Ezért nincs benne semmi missziói felelősség, csak féktelen bosszú: Vesszenek el!

3. Pedig a bosszú rendszerint a reményvesztett emberek harci eszköze, Isten népének azonban reménysége van. Mi a kisebbség reménysége?

Isten ígérete és igéje. Isten ígéretéről így énekel a zsoltár: „A szegények elnyomása miatt, a nyomorultak nyögése miatt legott felkelek, azt mondja az Úr; biztonságba helyezem azt, aki arra vágyik.” /6. v./ Isten tehát a kicsiny nyáj pártján van és védelmet ígér neki. Védelmet és nem diadalmat! Egyszer majd megtörténik az a csoda is, hogy a kisebbség

diadalmaskodik a nagy többség felett, de ez majd csak az idők végén lesz, addig azt ígéri az Úr, hogy megvéd. Ez a védelem olykor elrejtettség, melyre nem talál rá az ártó szándék; olykor csodálatos szabadítás, melytől szem-szája eláll az embernek, de semmiképpen sem teljes bajmentesség. Az Isten által adott biztonság néha külső biztonságba helyezés, de néha belső biztonságba helyezés. Ez a belső biztonságba helyezés abban áll, hogy hitünket erősíti meg, utunk és kötelességünk felől tesz bizonyossá úgy, hogy bátran tudunk szembenézni minden kockázattal, s győzünk akkor is, mikor legyőznek.

A reménység másik tényezője a tiszta ige, melyről ezt olvassuk a zsoltárban: „Az Úr beszédei tiszta beszédek, mint földből való kohóban megolvasztott ezüst, hétszer megtisztítva.” /7. v./ Ez a tiszta ige tart meg minket az igazságban, köt össze Istennel, állít bele a szent maradék lelki közösségébe. Ez az a kőszikla, melyet hiába mos ömlő eső, zuhogó árvíz, hiába kapaszkodnak bele viharos szelek, nem árthatnak neki, sem annak, ki házáat reá építette. /Máté 7:24-25./

Az ígélet és az ige nekünk is elég kell, hogy legyen.

4. Nagyon keveset szól a zsoltár a kisebbség kötelességéről. Csak az imádkozás és a hűség kötelességét érzi. Mi Jézustól megtanultuk a kisebbség missziói kötelezettségét is, mely nem csak azzal törődik, hogy önmaga megmaradjon a kisebbségben, hanem hódítóútra indul a többség ellen is. Isten népe só, kovász, gyertya e világban. A só kisebb, mint az ételtömeg, a kovász, mint a tészta, s a kis gyertyafény mily elenyésző kisebbség a nagy éjszakával szemben, mégis át tudja hatni mindegyik a nagyobbat. A kisebbség Isten harcának hadi támaszpontja. Így nézek-e én is a magam helyzetére?

Ebből a zsoltárból Luther 1523 körül egy éneket írt: „Óh Istenünk, vesd ránk szemed!” A reformáció szent kisebbségének harci éneke lett ez az ének. Valahányszor a szószéken elhangzott egy-egy bibliaellenes tanítás, lett legyen bár az akár régi, római eredetű, akár új, rajongó..., a gyülekezet ajkán felcsendült ez az ének a tiszta tan védelmében. s elhallgattatta a prédikátort. Így lett ez a zsoltár a reformáció kezében missziói zsoltár. Fordítása a Tranoscius énekeskönyvben van meg a 999. szám alatt. Jellemző, hogy az 1768. évi kiadásban az ellenséges cenzúra nem engedélyezte ennek az éneknek a kinyomtatását. Bizonyjal joggal félt tőle. Jó lenne nekünk is újra megtanulni ezt a zsoltárt, s megtelni belőle sopánkodás helyett missziói lendülettel! Ámen.